

ಪಾರ್ವತಿ ದೇವರ ಗುಡ್ಡರ ಹಿನ್ನಲೆ ಹಾಗೂ ಪರಂಪರೆ ಮಹದೇವಸ್ಥಾಮಿ¹

ಪೀಠಿಕೆ

ಯಾವುದೇ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ತೆಗೆದು ನೋಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತನ್ನದೆ ಆದ ಪರಂಪರೆ ಇದೆ. ಮಾನವ ಸಂಘರ್ಷಾವಳಿ. ಆದಮಾನವ ಅರಣ್ಯಾಸದ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ತನ್ನ ಸಮುದಾಯದೊಟ್ಟಿಗೆ ಅಲೆದಾಟ, ಆಹಾರ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡು ಆಡುವ, ಹಾಡುವ, ಕುಣಿಯುವ ಹಾಗೂ ಜೊತೆಗೊಡಿ ಬದುಕುವುದನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡನು. ಕಾಲಗತಿಸಿದಂತೆ ಅವನ ಬದುಕಿನ ಕ್ರಮ ಹಾಗೂ ಅಲೋಚನಾ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸತನಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡವು. ಅವನ ಚಟುವಟಿಕೆ ಜಿಂತನೆಗಳು, ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆ, ಹಾಡು ಕಲಿಕೆ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಗುಣಗಳಿಂದ, ಇನ್ನಿತರ ಜೀವಿಗಳಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಬದುಕಲಾರಂಭಿಸಿದ. ತನ್ನ ಬದುಕನ್ನು ಒಂದು ಶಿಸ್ತುಬದ್ದು ನಿಯಮಗಳಿಡಿ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಲವಾರು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಮೊತ್ತದೇ ಸಂಸ್ಕೃತಿ.

ಇದನ್ನು ಆಯಾಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.¹ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೆಂಬುದು ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಪ್ರದಾಯ, ನಂಬಿಕೆ, ಆಚರಣೆ, ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನ, ಜಾತ್ರೆ, ಅಪ್ಪೆ ಅಲ್ಲದೆ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಬದುಕು ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾದರೂ ಕಾಲ ದೇಶ, ಸ್ಥಳ ಹಾಗೂ ವಾಯುಗುಣಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣತೆ ಅವನ ಬದುಕಿನ ಕ್ರಮಗಳು ಭಿನ್ನವಾಗುತ್ತ ಬೆಳೆದು ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಭಿನ್ನತೆಯಿಂದ ಮಾನವನ ಬದುಕು ವಿಭಿನ್ನವೂ ವಿಶಿಷ್ಟವೂ ಆಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರ ಫಲವಾಗಿ ವಿಭಿನ್ನವಾದ ಭಾಷೆ, ಆಚಾರ, ನಂಬಿಕೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನ, ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ, ವೇಷ ಭೂಷಣ ಇನ್ನಿತರ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪಾರ್ವತಿ ಗುಡ್ಡರಲ್ಲಿಯೂ ಇನ್ನಿತರ ಗುಡ್ಡರಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಬಹುದು.²

ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತಿರುಮೂರಿಗಳು ನರಸೀಮರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ತಲಕಾಡು ಒಂದು ಶೈವ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದ್ದ ಅಲ್ಲಿ ಶಿವ ಪಾರ್ವತಿಯರ ಸನ್ನಿಧಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ‘ಗಿರಿಜಾಮಲ್ಲಿಯ್ಯನ ನೆಲೆ’ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಶಿವ ಪಾರ್ವತಿಯರ ಅಧವಾ ಮಲ್ಲಿಯ್ಯನ ಗುಡ್ಡರು ಇಲ್ಲಿಯ ಭಕ್ತರಾಗಿದ್ದರೆ. ಮಲ್ಲಿಯ್ಯನ ಭಕ್ತರನ್ನು ಗೊರವರು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ಅಧವಾ ಪಾರ್ವತಿ ಗುಡ್ಡರು ಎಂದೂ ಕರೆಯುವ ವಾಡಿಕೆ ಇದೆ.

ಮೊದಲಿಗೆ ಪಾರ್ವತಿ ಗುಡ್ಡರು ರುದ್ರಾಷ್ಟಿ ಮಣಿ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಕಂತ, ತಲೆ, ಭೂಜ ಹಾಗೂ ಬಲಗ್ಗೆ ತೋಳಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಪ್ಪಾಗಿ ಕಾಣಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊರಳಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೆಲವರು

¹ ಸಂಖೋಧಕರ, ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮಾನಸಗಂಗೋತ್ತಿ, ಮೈಸೂರು.

ಸರವನ್ನು, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಮೂರು ಅಥವಾ ಐದು ಮಣಿಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಇವರು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ರುದ್ರಾಷ್ಟಿಯನ್ನು ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವಂತಿಲ್ಲ.

ಮುಡುಕುತೋರೆ ಬೆಟ್ಟದ ಕೆಳಗೆ ಬೆಟ್ಟಹಳ್ಳಿ ಮಾರಮ್ಮೆ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮ ದೇವತೆಯ ದೇವಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ತಾಯಿರು ಮತ ಉರಿಗದ್ದುಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ. ಈ ಗದ್ದುಗೆ ಮೇಲೆ ಜೋಳದ ಕಾಳ ಹಾಕಿದರೆ ಅರಳಾಗುವುದೆಂದು ಪ್ರತಿಒಂದು ಇದೆ. ಗುಡ್ಡರಿಗೆ ದೀಕ್ಷೆ ನೀಡುವುದು ಈ ಮತದಲ್ಲಿಯೇ. ಕಂಸಾಳೆ ಮಹಾ ದೇವಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ ಮುಡುಕುತೋರೆ ಮಲ್ಲಿಕಾಜುನ ಮತ್ತು ಪಾರ್ವತಿಯ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಲಾಸದಲ್ಲಿದ್ದ ಶಿವ ಮುಡುಕುತೋರೆಗೆ ಬಂದ ಮಾರ್ಗ ಹೀಗಿದೆ. ಕೈಲಾಸ-ಶ್ರೀಶೈಲ, ಹಿರೇಮೃಲಾರ-ಮುಡುಕುತೋರೆ ಶಿವನನ್ನು ಶ್ರೀಶೈಲದಲ್ಲಿ ಪರಮೇಶ್ವರ, ಹಿರೇ ಮೃಲಾರದಲ್ಲಿ ಮೃಲಾರಲಿಂಗಸ್ಥಾಮಿ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮೃಲಾರಲಿಂಗನ ಭಕ್ತರು ಗೊರವರಾಗಿದ್ದಾರೆ³.

ಪ್ರಸುತ್ತ ಮುಡುಕುತೋರೆ ಮಲ್ಲಿಯ್ಯನ ಭಕ್ತರು ಗುಡ್ಡರಾಗಿ ಗೊರವರ ವೇಷ ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವೇ ಮಂದಿ ಮಾತ್ರ ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ಕುರುಬಗಾಡರು ಮಾತ್ರ ಬಸವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಾಕುತ್ತಾ ಕೆಲವರು ಗೊರವರ ವೇಷ ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇತರೆ ತಳವರ್ಗದ ಗುಡ್ಡರು ಮಾದೇಶ್ವರನ ಗುಡ್ಡರಂತೆಯೇ ಆಚರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಗೊರವರು ಉತ್ತರಕನಾರಾಟಕ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣಕನಾರಾಟಕದ ಎರಡೂ ಕಡೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಉತ್ತರಕನಾರಾಟಕದ ಗೊರವರು ಮೃಲಾರಲಿಂಗನಿಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ ದಕ್ಷಿಣದ ಮೈಸೂರು, ಮಂಡ್ಯ, ಚಾಮರಾಜನಗರ ಭಾಗದ ಗೊರವರು ಮುಡುಕುತೋರೆ ಮಲ್ಲಿಕಾಜುನಿಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಗೊರವರು ಎರಡೂ ದೇವರಿಗೂ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಇದೆ. ತಮ್ಮ ದೇವರ ವಿಶೇಷ ಮಾಜಿ. ಜಾತ್ರೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇವರು ಮಾಡುವ ನರ್ತನವೇ ಗೊರವರ ಕುಣಿತವಾಗಿದೆ. ಮೃಲಾರಲಿಂಗನನ್ನು ಕುರಿತು ಹಾಡುವ ಗೀತೆ ಕಥೆಯೇ ಗೊರವರ ಮೇಳವೆಂದು ಪ್ರತಿಒಂದಿಗೆ ಇದೆ.⁴

ರುದ್ರಾಷ್ಟಿ ಮಣಿಗಳನ್ನು ಮಾಲೆಗಳನ್ನು ಧಾರಣೆ ಮಾಡುವವರು ಮತ್ತು ಹೊಸದಾಗಿ ದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆಯುವ ಗುಡ್ಡರು ತಮ್ಮ ಗುರುಗಳ ಸಹಿತ ಮಣಿಕ್ಕೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸ್ಥಳೀಯ ಮತದ ಗುಡ್ಡರು ಅಥವಾ ಮರೋಹಿತರ ಕೈಯಿಂದ ಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಸಮೀಪದ ಮಣಿನದಿಗಳ ಸಮೀಪ ಸ್ಥಾನ ಮಾಡಿ ಮುಡಿ ತೆಗೆಸಿ, ನದಿ ಸಮೀಪ ರುದ್ರಾಷ್ಟಿ ಮಾಲೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಶುಭ ಮುಹೂರ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಗಣಪತಿ ಮಾಜಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ, ದೀಕ್ಷೆ ಸಂಕಲ್ಪಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಸಿ, ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಸೂಕ್ತಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ, ತಾಂಬೂಲ ಧನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಸಿದ್ದವಿದ್ವಾವರು ರುದ್ರಮೋಮ ಅಥವಾ ರುದ್ರಾಷ್ಟಿ ಮಂತ್ರ ಜಪ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾಡಿ, ರುದ್ರಾಷ್ಟಿ ಮಾಲೆಗಳನ್ನು ಪಂಡಿತರುಗಳಿಗೆ ದಾನ ಕೊಟ್ಟು, ನಂತರ ಮಾಜಾದಿಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿ ಹಿರಿಯರ ದೇವರ ಗುರುಗಳ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಮೂಲ ದೀಕ್ಷೆ ಮಂತ್ರ ಉಪದೇಶ ಪಡೆದು ದೀಕ್ಷೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ನಂತರವೂ ಮಾಜಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪರಮೇಶ್ವರ, ಪಾರ್ವತಿ, ಮಲ್ಲಿಕಾಜುನ ಕುಲದೇವರ ಪ್ರತ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಗಣಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಗುರು ಗುಡ್ಡರಿಗೆ ಅನ್ನದಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸಾಧನೆ ಸಿದ್ಧಿ, ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಎಲ್ಲವೂ ದೇವರ ದಯೆಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಮುಕ್ತಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ.⁵

ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಗೊರವರು ಕಂಬಳಿಯ ಗೋಣಿ ನಿಲುವಂಗಿ, ತಲೆ ಮೇಲೆ ಬಿಳಿಯ ಅಥವಾ ಕೆಂಪು ಖಾದಿಯ ರುಮಾಲು ಅದರ ಮೇಲೆ ಕರಡಿ ಕೂದಲಿನ ಜಂಗು, ಎದೆಭಾಗದಲ್ಲಿ ಭಂಡಾರ ಇಡುವ ಹುಲಿ ಚರ್ಮದ ಜೀಲ, ಕವಡೆ ಸರ, ಕಾಲಲ್ಲಿ ಗೆಜ್ಜೆ, ರುದ್ರಾಕ್ಷ ಸರ ಕೆಲವರು ಕೆಂಪು ಪಂಚಯ ಕಚ್ಚೆಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಇವರ ಕಲಾ ಮೇಳದ ತಂಡದಲ್ಲಿ ನಂದಿಕಂಬ ಮತ್ತು ದೇವರಿಗೆ ದೀಕ್ಷೆ ನೀಡಿದ ಬಸವ ಇರುತ್ತದೆ. ಮದುವೆ, ಜಾತ್ರೆ ಉತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಾಗ ಬಸವನನ್ನು ಪಟ್ಟೆ ಪೀಠಾಂಬರಗಳಿಂದ ಶೃಂಗರಿಸಿ, ಗೆಜ್ಜೆ ಸರ, ಜಂಗುಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಂದಿ ಕಂಬವನ್ನು ಹೊತ್ತು ಕುಣಿಯಲು ದಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಹೆಗಲಿಗೆ ಸಮಭಾರ ಸಿಗುವಂತೆ ನೇತು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಪಟ್ಟಿಯಾಕಾರದ ಜೀಲವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಮುದುಕುತೊರೆ ಮಲ್ಲಿಕಾಜುನ ಪಾರ್ವತಿಯವರ ರಥವು ಚಿತ್ತಾಕಷ್ಟಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಜಾತ್ರೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಮೊದಲೇ ಆರಂಭಬಾಗುವ ಈ ಜಾತ್ರೆಯೂ ದನಗಳ ಜಾತ್ರೆಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದು. ಜಾತ್ರೆಯ ಕೊನೆಯ ದಿನ ನಡೆಯುವ ಬಸವಗಳ ಟಟದ ಸ್ವರ್ದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಮಾಲೆ ಧರಿಸಿದ ಬಸವನ ಮೇಲೆ ಪಾರ್ವತಿ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ಸುತ್ತಲಿನ ಉರುಗಳಲ್ಲಿ ಮೇರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿ, ನಂತರ ದೇವಿಗೆ ಮಡಿಲಕ್ಕೆ ತುಂಬಿ ಶ್ರೀಶ್ರೀಲದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಮಲ್ಲಿಕಾಜುನನ ಜಾತ್ರೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ದೇವರಗುಡ್ಡರು ಶ್ರೀಶ್ರೀಲ ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗಿದ ನಂತರ ಮತ್ತೆ ದೇವಿಯನ್ನು ಭಕ್ತರ ಸುತ್ತಲಿನ ಉರುಗಳಲ್ಲಿ ಮೇರಸಿ ಗುಡಿಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.⁶

ಪಾರ್ವತಿ ಗುಡ್ಡರು ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಏದು ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದಾರೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೊಳ್ಳುಗಾಲ ತಾಲೂಕಿನ ಸಿದ್ದಯ್ಯನಪುರ, ಹನೂರು ತಾಲೂಕಿನ ಮಂಗಲ, ಯಳಂದೂರು ತಾಲೂಕಿನ ಮಾಂಬಳಿ, ಕೆಸ್ತೂರು, ಯಳಂದೂರು, ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲೂಕಿನ ರಾಮಸಮುದ್ರ, ಗೂಡಿಪುರ, ಮಸಣಪುರ, ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ತಾಲೂಕಿನ ತೆರಕಣಾಂಬಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರ್ವತಿ ಗುಡ್ಡರು ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ.

ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ಪಾರ್ವತಿ ದೇವರ ಗುಡ್ಡರು ಗೊರವನ ವೇಷ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರು ತಲೆಯನ್ನು ಮುಡಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಿಳಿಯ ನಿಲುವಂಗಿ, ಕೆಂಪು ರುಮಾಲು, ಜಾಗಟಿ, ನಾಲ್ಕು ಪಾದದ ಜೋಳಿಗೆ ಧರಿಸಿ ಭಿಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮುದುಕುತೊರೆ ಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಗಪರ ಎಂದು ಭಿಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಪಾರ್ವತಿ ಶ್ರೀಶ್ರೀಲಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವ ವೇಳೆ ಶ್ರೀಶ್ರೀಲದಲ್ಲಿ ಮೂರೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಹಿಂತಿರುಗುತ್ತಾರೆ.⁷

ಕುರುಬ ಜನಾಂಗದವರು ಮಾತ್ರ ಗೊರವರ ವೇಷ ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಗೊರವ ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಗುರುವಿನ ಅಪಭ್ರಂಶ ರೂಪವಾಗಿರಬಹುದು. ಈ ಗೊರವರನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣರು ಗಡಬಡ್ಡಯ್ಯ, ಗೂಗ್ಯಾಯ್ಯ, ಜೊಗ್ಗಪಡ ಬಡ್ಡೋರು ಇನ್ನೂ ಮೊದಲಾದ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯುವ ವಾಡಿಕೆ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಪಾರ್ವತಿ ಗೊರವರು ಮುದುಕುತೊರೆ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಗಂಗೆಯನ್ನು ಒಲಿಸಿ ತಂದ ಕಥೆ, ಗಂಗೆ-ಗೌರಿಯ ಜಗಳ ಅಥವಾ ಸೂತಕ ಪ್ರಸಂಗ, ಪಾರ್ವತಿ ಪಾತಿಪ್ರತ್ಯಾದ ಪರೀಕ್ಷೆ ಹೀಗೆ ಮೂರು ಘಟಗಳಲ್ಲಿ

ಮಲ್ಲಿಕಾಜುನನ್ನು ಕುರಿತ ಜನಪದ ಕಾವ್ಯ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಗೊರವರು ತಮ್ಮ ದೈವಗಳ ಜಾತೀಯ ಹಬ್ಬಿ ಹರಿದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸರ್ವಾಲಂಕಾರದೊಡನೆ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ನೃತ್ಯ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ, ಕುಣಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇಂದಿಗೂ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಗೊರವರು ಕಲಾ ತಂಡಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆತ್ತಾಹದ ಮೂಲಕ ಕಲೆಯನ್ನು ಗೊರವರ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಉಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.⁴

ಉಪಸಂಹಾರ

ಪಾರ್ವತಿ ಗುಡ್ಡರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಕಲಾ ಮೇಳದ ತಂಡದ ಜೋತೆ ಬೆರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮೇಳಗಳು ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಕಂಡುಬಂದರೂ ಇದೊಂದು ವೃತ್ತಿ ಕಲೆಯೂ ಹೌದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಗುಡ್ಡರು ಕೊರಳಿಗೆ ಕವಡೆ ಸರ, ರುದ್ರಾಕ್ಷ ಸರ, ಕೈಗೆ ಧಮರುಗ, ತಲೆಮೇಲೆ ಕರಡಿ ಜಂಗು ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಭುಜದಲ್ಲಿ ಜೋಳಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಎಡಗ್ರೇಯಲ್ಲಿ ನಾಗಬೆತ್ತೆ ಹಿಡಿದು, ಕಂಕುಳಲ್ಲಿ ಇಳಿ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಳಲು ಧರಸಿ ಪಾರ್ವತಿ ಮಲ್ಲಿಕಾಜುನನ ಗೊರವ ಗುಡ್ಡನೆಂದು ಘೋಷಿಸುವುದು ರೂಡಿ.

ಕೊನೆಟಿಪ್ಪಣಿ

¹ ಮಹದೇವ ಶಂಕನಪುರ. (2008). ನಾಲಿಗೆ ಮೇಲಿನ ಚರಿತ್ರೆ. ರಚನಾ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು.

ಮು.ಸಂ.18– 19

² ಸೋಮಶೇವಿರ ಬಿಸಲ್ಲಾಡಿ, ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಇವರಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ.

³ ಬಾನುಮತಿ ವ್ಯ.ಸಿ. ಜಾನಪದ ಭಿತ್ತಿ ಸಂವಹನ, ಶ್ರೀರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್, ಶಿವರಾಂಪೇಟೆ, ಮೈಸೂರು, ಮು.ಸಂ.112–113.

⁴ ಸುಭ್ರಜಿತ್ ಗೂಳಿಪುರ, ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲೂಕು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆ ಇವರಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ

⁵ ರಂಗಯ್ಯ ಯರಿಯೂರು, ಯಳಂದೂರು ತಾ., ಇವರಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ.

⁶ ರಾಮಕುಮಾರ್ ಸಿ.ಎಲ್. (2005). ರುದ್ರಾಕ್ಷಯ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹಾಗೂ ಮಹಾತ್ಮೆ ಸಪ್ತಗಿರಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಮು.ಸಂ.14.

⁷ ನಿಂಗರಾಜು ಚಂಗಚಹ್ಲಿ (ಪಾರ್ವತಿ ಗುಡ್ಡರು) ಇವರಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ.

⁸ ನಾಗಮಲ್ಲಪ್ಪ ಎ.ಎಂ. (ಸಂ) (2011). ಕಂಡಾಯ, ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲಾ ಲೇಖನಗಳ ಸಂಗ್ರಹ, ಜಿಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಚಾಮರಾಜನಗರ. ಮು.ಸಂ.93.